

Handlingsplan og budsjett 2026-2029

Styringsflertallets endringer og prioriterte prosjekter

Sarpsborg kommune

Fremmet av:

Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Sammen for Sarpsborg,

Pensjonistpartiet, og Industri- og Næringspartiet

Vi ser fremover i krevende tider

Styringsflertallets budsjett og handlingsplan for perioden 2026-2029 er i stort en fornying og justering av tidligere prioriteringer og rammer fra de foregående årene, og i våre prioriteringer er det lagt stor vekt på hvordan tiltak og prosjekter påvirker samfunnet vårt i et langsiktig perspektiv. En gjenkjennelig plan og strategi gir forutsigbarhet og trygghet for organisasjonen og lokalsamfunnet. Vi står fast ved våre tre hovedprioriteringer for perioden. Det gir føringer for tiltak som prioriteres, områder som skjermes og vedtak som gjøres i løpet av året.

Forebygging barn og unge

Videre arbeid med dreieing og omstilling

Frivillighet, samarbeid og mobilisering

Kommunens visjon «Sammen skaper vi Sarpsborg» legger premisser på hvordan vi i Sarpsborg gir omsorg til de som trenger det mest, hvordan vi skal danne og gi opplæring til våre barn og unge, og setter retning for utvikling av samfunnet vårt. I vår visjon ligger også kommunens uforløste potensiale og mulighetsrom.

Derfor fortsetter vi å prioritere samarbeidet med nabokommuner, næringsliv og frivillighet også i 2026. Nye støtteordninger innføres, og de økte nivåene vi har innført for støtte til lag og foreninger videreføres. Det vil gi økt aktivitet og livskvalitet for mange barn, unge og voksne.

Siden 2024 har styringsflertallet hatt tett oppfølging av den økonomiske utviklingen via fast rapportering til formannskapet. Gjennom 2025 har det vært rapportert stabile tall, noe som vitner om god budsjett disiplin i virksomhetene. Og for første gang siden 2019 varslet kommunen ved andre tertial om et overskudd. Dette i sum gir en trygghet å bygge videre på.

Kommune-Norge er inne i en av tidene mest utfordrende tider. Vi ser en historisk svak økonomi og stort behov for omstilling. Det vil kreve endringer i hvordan vi leverer tjenester til innbyggerne. Å lykkes vil kreve modig politisk lederskap, godt samarbeid, vilje til å teste ut nye løsninger og til å effektivisere og prioritere enda sterkere.

Et budsjett med trange økonomiske rammer må salderes med initiativ og nye ideer. Gjennom våre prioriterte prosjekter vil vi over tid skape oss et større økonomiske handlingsrom, løfte vår attraktivitet, intensivere utviklingsarbeidet og skape et lokalsamfunn hvor alle får muligheten til å skape seg et godt liv.

Driftsbudsjett

Netto driftsresultat og avsetning til driftsfond:

	2026	2027	2028	2029
Generelle inntekter	-5 162 900	-5 188 279	-5 223 166	-5 260 964
Netto finansutgift	462 974	497 850	512 700	535 800
Netto inntekt	-4 699 926	-4 690 429	-4 710 466	-4 725 164
Netto bevilgning til drift	4 713 915	4 670 329	4 657 549	4 670 329
Netto driftsresultat	13 989	-20 100	-52 917	-54 835
Overføring investering	14 900	16 400	18 000	19 800
Avsetning til formannskap-, kultur- og næringsfond	5 000	5 000	5 000	5 000
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	29 917	30 035
Bruk av disposisjonsfond; tennishall og nasjonaljubileet 2030	-4 000			
Bruk av disposisjonsfond	-29 894	-1 300	0	0
Netto avsetning fond	-28 894	3 700	34 917	35 035
Sum	0	0	0	0

Perioden under ett legges opp til å holde oss flytende økonomisk, hvor det totalt sett tas sikte på å styrke kommunens driftsfond og investeringsevne noe. På tross av dette ser vi alvorlig på å legge et budsjett i minus for 2026.

Samtidig fortsetter arbeidet med å effektivisere og rasjonalisere driften. Arbeid med omorganisering av tjenester til barn og unge er i slutfasen, samarbeidet med Fredrikstad styrkes gjennom konkrete ressurser. Styringsflertallet ønsker å styrke investeringsevnen i kommunen, og vil derfor intensivere et arbeide med å selge eiendommer som ikke lenger brukes til sitt formål.

Fra styringsflertallets side har det gjennom hele perioden vært en prioritet å legge et budsjett med lav risiko og nøktern bruk av fellesskapets midler. Lav økonomisk risiko innebærer at innsparinger må være reelle og oppnåelige, økonomisk bærekraft må ligge i bunnen. Men et budsjett med lav risiko skal også sørge for at risikoen for lokalsamfunnet minimeres, sosial bærekraft skal veie tungt. Med det som bakgrunn finner vi at det ikke er riktig å redusere skolenes rammer før en nærmere risikovurdering er gjennomført og vi har en tydeliggjøring av hvilke tiltak som skal innføres.

Økonomisk ansvarlighet er en nøkkel til å sikre trygghet og stabilitet for fremtidige generasjoner. Ressursene vi sparer gjennom god økonomistyring, kan brukes til å redusere ulikhet, styrke fellesskapet og gi flere mennesker muligheten til å delta i arbeids- og samfunnsliv. Økonomisk ansvarlighet og sosial fremgang henger uløselig sammen – det ene gir ikke varig effekt uten det andre. For å lykkes med dette må vi tørre å prioritere tiltak som har verdi på lang sikt, samtidig som vi holder fokus på å skape like muligheter og trygge rammer for alle.

Oppdatert driftsbudsjett etter forlik om statsbudsjett på Stortinget

Statsbudsjettet som Støre-regjeringen la frem ga oss netto et redusert handlingsrom på -6,2 millioner kroner. Styringsflertallet presenterte et budsjett til formannskapet hvor vi legger til grunn at vi må klare oss selv. Vi skjermer barn og unge, prioriterer forebyggende tjenester, fortsetter arbeidet med omstilling og effektivisering, samtidig som vi forbereder oss for en fremtid med aldrende befolkning. For å få til det måtte vi legge til grunn noe bruk av fond neste år.

Det er inngått et forlik om statsbudsjettet for 2026 mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet de grønne. Som en del av forliket økes overføringene til kommunene med 3 mrd. kr. Det blir gitt som frie midler og fordeles etter hovedkostnadsnøkkel. For Sarpsborg kommune vil de økte overføringene utgjøre 33 millioner kroner.

Styringsflertallet vil etter forliket i Stortinget prioritere å styrke økonomien, og vil derfor presentere et endelig driftsbudsjett som oppsummert under.

	2026	2027	2028	2029
Generelle inntekter	-5 195 900	-5 221 279	-5 256 166	-5 293 964
Netto finansutgift	462 974	497 850	512 700	535 800
Netto inntekt	-4 732 926	-4 723 429	-4 743 466	-4 758 164
Netto bevilgning til drift	4 713 915	4 670 329	4 657 549	4 670 329
Netto driftsresultat	-19 011	-53 100	-85 917	-87 835
Overføring investering	14 900	16 400	18 000	19 800
Avsetning til formannskap-, kultur- og næringsfond	5 000	5 000	5 000	5 000
Avsetning til disposisjonsfond	3 111	31 700	62 917	63 035
Bruk av disposisjonsfond; tennishall og nasjonaljubileet 2030	-4 000	0	0	0
Netto avsetning fond	4 111	36 700	67 917	68 035
Sum	0	0	0	0

Kommuneområde helse og velferd

Det legges ikke opp til endringer i rammen for kommuneområdet.

Kommuneområdet har vært gjennom en lengre periode med omstilling, og flere av tiltakene begynner nå å gi effekt. I budsjettet for 2026 er det satt av 37 millioner kroner til videre omstilling, noe styringsflertallet har konkretisert i fire hovedgrep: flere aktiviteter for eldre, flere tilrettelagte boliger, bedre oppgavedeling i tjenestene og økt bruk av velferdsteknologi. Styringsflertallet mener at disse grepene er nødvendige for å sikre tjenester som er relevante for behovene vi ser i dag, og for demografien vi vet kommer.

I dette ligger en tydelig prioritering av forebygging, mestring og innbyggernes mulighet til å leve aktive liv lengst mulig. Hjemmesykepleien er styrket, og arbeidet med velferdsteknologi videreføres nettopp for å gi innbyggerne større selvstendighet og for å frigjøre tid til oppgaver som krever faglig nærvær.

Som del av dette arbeidet har kommunedirektøren satt av midler til en egen *eldremillion*, øremerket aktiviteter for eldre. Målet er å hindre ensomhet, skape flere møteplasser og bidra til et mer aktivt og sosialt liv for eldre i hele kommunen. Midlene skal brukes til å stimulere tiltak som gir hverdagsglede og fellesskap, enten det handler om åpne møteplasser, frivillighetstiltak, samarbeidsprosjekter eller nye aktivitetsarenaer. Denne prioriteringen er et tydelig signal om at Sarpsborg skal være en kommune hvor eldre ikke bare blir ivaretatt, men inkludert og invitert inn i et aktivt lokalmiljø.

Oppdaterte vurderinger viser at behovet for sykehjemsplasser er lavere enn tidligere forutsatt. Derfor rettes innsatsen mot å fremskaffe flere attraktive og tilrettelagte boliger. Det opprettes en egen sak om boligtransformasjon, hvor utvikling i nærheten av omsorgsbaser vil være sentralt.

Som del av dette intensiveres arbeidet med videre utvikling av Tingvoll i 2026. Salg av eiendommen vil vurderes dersom det kan bidra til raskere etablering av tilrettelagte boliger og et mer attraktivt tjenestetilbud.

Kommunen tar samtidig i bruk nye måter å organisere tjenestene på. En ny samarbeidsform med Fredrikstad om kjøkkendrift utvikles for å sikre bedre kvalitet og mer effektiv ressursbruk. I tillegg skal valgfrihet innen helse og omsorg utredes videre, med særlig vekt på praktisk bistand i første omgang. Disse grepene viser hvordan det nå tenkes nytt om tjenesteutvikling, arbeidsdeling og mulighetsrommet for innbyggerne.

Styringsflertallet vil i tillegg utrede muligheten for en helseressurs etter modell fra lekeressurs i barnehage. Erfaringene fra sommerens ordning er gode, og det vil ses på hvordan ungdom kan bidra i helse- og omsorgstjenestene på en trygg og meningsfull måte.

Arbeid og aktivitet er nøkkelen til selvstendighet og bedre levekår. NAV har de siste årene fått økte ressurser til arbeidsinkludering for personer som mottar økonomisk sosialhjelp, og selv om Sarpsborg ikke har hatt samme vekst i antall mottakere som mange andre kommuner, står for mange fortsatt lenge utenfor arbeidslivet. Flere familier er avhengige av sosialhjelp som hovedinntekt, noe som gjør det enda viktigere å lykkes med å få flere i arbeid. Derfor styrkes innsatsen på dette området ytterligere. Det skal vurderes om dagens praksis er treffsikker og tydelig nok, og om den i tilstrekkelig grad støtter målet om økt arbeidsdeltakelse og selvforsørgelse.

Styringsflertallet ønsker å styrke arbeidsinkluderingen i Sarpsborg. Kommunen har både et ansvar og en mulighet til å bruke sin størrelse som arbeidsgiver til å bidra mer aktivt, samtidig som NAVs virkemidler må tas bedre i bruk. Derfor ber vi om et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom kommunen og NAV, slik at flere kan få fotfeste i arbeidslivet. Dette handler både om å gi flere reelle muligheter, og om å sikre at innsatsen koordineres på en måte som gir resultater. Arbeidet skal forankres i en plan med tydelige mål og involvering av relevante aktører.

Verbalforslag

- **Helseressurs**
- **Gjennomgang av satser og praktisering av økonomisk sosialhjelp**
- **Samarbeid NAV – kommune**

Kommuneområde oppvekst

Rammen for kommuneområdet styrkes med 16 millioner kroner i 2026, sett opp mot kommunedirektørens forslag.

Kommunen skal skape gode oppvekstmiljøer, og skolen skal være et sted der barn og unge lykkes. Samtidig står kommunen ovenfor flere utfordringer, blant annet med en bredere elevgruppe, og vi må løse flere oppgaver på mindre ressurser. Derfor er forebygging for barn og unge en av hovedsatsingene i både handlingsplanen og budsjettet. Styringsflertallet ønsker å styrke den tidlige og målrettede innsatsen.

Tilstrekkelig antall barnehageplasser er en viktig del av den tidlige innsatsen. De siste årene har vi sett en drastisk økning i ventelistene, derfor har styringsflertallet gjennomført en betydelig satsing og økt antall barnehageplasser i kommunen det siste året. Som en konsekvens av dette er barnehagebudsjettet styrket med 20 millioner kroner.

For å styrke den målrettede innsatsen har styringsflertallet opprettet et ressursteam med et oppdrag om å forebygge uønsket adferd i skolen. Denne satsingen har i år blitt ytterligere forsterket.

Vi ber om en sak for å se på mulighetene for å innføre en elevtjeneste, som skal styrke laget rundt læreren og den målrettede innsatsen. Saken skal belyse hvordan ulike tjenester og fagmiljøer kan samhandle mer systematisk på skolene, og hvordan ressursene kan organiseres på en måte som gir god støtte til både elever og ansatte.

Kommunedirektørens forslag legger opp til et nedtrekk i skolenes rammer på 16 millioner kroner i 2026, begrunnet med nedgang i elevtall. Det er imidlertid ikke lagt fram noen konsekvensvurdering av hvordan et slikt kutt vil slå ut for skolene våre. Når vi ikke kjenner effektene, mener styringsflertallet det ikke er forsvarlig å gjennomføre nedtrekket allerede neste år.

Samtidig vil kommunen i løpet av 2026 behandle kommunedelplan for skole og barnehage. Rammene for skolen må ses i sammenheng med denne planen. Derfor tas det ikke stilling til det foreslåtte nedtrekket for 2027 nå, men først når kommunedelplanen og den etterspurte analysen foreligger.

Barnevernet organiseres nå under oppvekst, etter et ønske fra styringsflertallet om å se mer helhetlig på tjenestene vi gir barn og unge. Denne organiseringen gir mulighet for tettere samhandling mellom barnevern, skole, barnehage og øvrige oppveksttjenester, og legger til rette for tidlige innsats og mer sammenhengende oppfølging av barn og familier.

Prioriterte prosjekter - verbalforslag

- Elevtjenesten

Økonomiplantiltak

O1 – Ikke redusere skolenes ramme

Det foreslåtte nedtrekket i skolenes rammer med 16 millioner for 2026 reverseres.

Reduserte elevtallsprognoser gir et behov for omstilling i skolesektoren. Kommunedirektøren kommer tilbake til hovedutvalg for kultur og oppvekst senest tidlig høst 2026 med en utredning som gir oversikt over risiko og en plan for omstilling over tid.

- Risikovurdering ift kvalitet, læringsmiljø, lovpålagte tjenester og drift.
- Vurdering av sårbarheter knyttet til lærertetthet, spesialundervisning og elevmiljø.
- Vurdering av mulige strukturendringer på skolene og ressursdeling mellom skoler.
- Forslag til trinnvis omstilling med økonomiske og pedagogiske konsekvenser.

Mandat for utredningen utarbeides og forankres i utvalget så snart som mulig, utredningen kan om hensiktsmessig inkluderes i det allerede pågående arbeidet med Plattform for oppveksttjenester.

Kommuneområde samfunn

Det legges ikke opp til endringer i rammen for kommuneområdet.

Sarpsborg skal være en attraktiv kommune for både unge og eldre, innbyggere og tilreisende. Det forutsetter at kommunen møter både innbyggere og næringsliv med en løsningsorientert og positiv holdning. En hensiktsmessig arealbruk er en nøkkelfaktor, samt en kommune som sier ja når vi kan, og nei kun når vi må.

Styringsflertallet ønsker en offensiv næringspolitikk som ser muligheter og legger til rette for nye arbeidsplasser. Sykehuset står foran store investeringer de kommende årene, noe som også vil gi økt aktivitet og flere ansatte. Fremover vil vi prioritere et tettere samarbeid med sykehuset om samfunnsutviklingen, og se hvordan Sarpsborg kan styrke rollen som vertskommune. Her ligger det et betydelig og urealisert potensial.

Arealplanen vedtatt i 2024 gir kommunen flere områder regulert til boligformål, også til eneboliger. Styringsflertallet vil intensivere arbeidet med å realisere flere boligprosjekter med særlig vekt på eneboliger og gode bokvaliteter.

Siden 2023 har styringsflertallet gjennomført en tydelig retningsendring i kulturpolitikken, med større prioritering av barn, unge og frivilligheten. Dette videreføres gjennom perioden gjennom blant annet meråpne bygg, etableringen av Team idrett, økte driftstilskudd til frivilligheten, endret oppgavedeling og lavere leie for Sparta Elite, samt økt investeringstilskudd til tennishallen. Ytterligere styrking av frivillighet og aktivitetstilbud ønsker vi å skape gjennom et prosjekt om *Åpen hall*.

I kommunedirektørens forslag foreslås Sarpsborg Scene styrket med 0,75 millioner kroner neste år, samtidig som det legges inn økt inntjening i 2028 og 2029. Etter omstilling det siste året, og med Dioramas nye lokaler i samme bygg, forventer styringsflertallet positive effekter for virksomheten.

Sarpsborg skal være en levende kommune som folk ønsker å besøke. Vi har igangsatt mulighetsstudie for Høysand og fått definert Ullerøy som typisk turiststed for å utvikle skjærgården. Videre vil vi at det skal vurderes hvor det kan etableres badstuer og hvor det er mest naturlig å legge til rette for bobilparkering.

Fremover blir det viktig å holde tydelig fremdrift innen kommuneområdet, og å presentere løsninger som treffer reelle behov. Evalueringen av sentrumsplanen løfter fram flere viktige initiativ. Bypakka har prosjekter som allerede er i gang og flere som nærmer seg igangsetting. Det er avgjørende å sikre god prosess i områdereguleringen for Grålum, og videre fremdrift på tilrettelagte næringsarealer på Kampenes, for å styrke Sarpsborgs attraktivitet fremover.

Prioriterte prosjekter - verbalforslag

- **Etablere et vertskommunesamarbeid med Sykehuset Østfold Kalnes**
- **Satsning på attraktive eneboligprosjekter**
- **Fremtidige rammer for god byutvikling**
- **Utvikling av midlertidig aktivitet på Maxbo-tomta**
- **Åpen hall**
- **Frivillighetens hus**
- **Turistbyen Sarpsborg – aktuelle områder for etablering av badstu**
- **Turistbyen Sarpsborg – aktuelle områder for midlertidig og permanente bobilparkeringer**

Kommuneområde teknisk

Rammen for kommuneområdet styrkes med 2,4 millioner kroner i 2026, og totalt 7,8 millioner kroner i perioden, sett opp mot kommunedirektørens forslag. Årsaken til styrkingen er reverseringen av kommunedirektørens forslag om ansattparkering.

Store og nødvendige investeringer innen selvkostområdene legger press på de kommunale avgiftene. Stortinget åpnet i høst for å forlenge nedskrivningsperioden for investeringer, og styringsflertallet signaliserte tidlig at denne muligheten burde tas i bruk så raskt som mulig for å holde avgiftene nede. Vi er derfor glade for at dette nå er innarbeidet, noe som reduserer avdragsbelastningen på selvkostområdet med 19 millioner kroner.

Det er god forvaltning å ta vare på det vi allerede har, fremfor å stadig måtte skifte ut og bygge nytt. Selv om rammen styrkes noe, er behovet større enn det økonomiplanen gir rom for. En del av dette må derfor løses gjennom mer effektiv drift, slik at vi får mer ut av hver krone. Her vil også ny teknologi kunne spille en viktig rolle.

Det er nødvendig å ha et kritisk blikk på den totale bygningsmassen, både eide og leide lokaler, med mål om å avvikle det vi ikke lenger har behov for så raskt som mulig. Derfor foreslår styringsflertallet å selge formålsbygg som ikke lenger benyttes, slik som Holleby skole og Guslundåsen barnehage.

Styringsflertallet er fornøyd med at det innen eiendom, drift og forvaltning jobbes videre med tiltak som kan bidra til lavere kostnader. Det samme gjelder innen veivedlikehold. Tidligere forslag om å redusere omfanget av oppgaver knyttet til parker og grøntområder er reversert. I stedet ønsker vi å se på hvordan ny teknologi og et større innslag av samarbeid med andre aktører kan bidra til drift av gressklipping, parkvedlikehold, lekeplasser og anlegg.

Det skal være enkelt både å parkere og å bevege seg i byen. Veimerking, skilting av parkeringsplasser og ryddige gater og fortau styrkes noe. Samtidig ønsker vi å forbedre hvordan el-sparesykler brukes og parkeres i sentrum. Dette handler om trafiksikkerhet, fremkommelighet, trygghet og et ryddig bymiljø. Derfor vil vi ta nye runder på hvordan ordningen kan utvikles i samarbeid med utleieselskapene, og se på tiltak som tydeligere fartsgrenser, bedre tilrettelagt parkering og mer effektiv håndheving.

Kommunedirektøren foreslo i sitt budsjettforslag å innføre parkeringsavgift for ansatte ved samtlige av kommunens lokaler, med en beregnet inntekt på 2,7 millioner kroner. Styringsflertallet uttrykte tidlig skepsis til realismen i anslaget, og kommunedirektørens eget avklarende notat bekrefter at en helhetlig innføring ikke lar seg gjennomføre, blant annet fordi flere lokasjoner ligger utenfor kollektivsonen.

Inntektsanslaget justeres derfor ned, og ordningen avgrenses til å gjelde Tune og Skjeberg administrasjonsbygg. Dette innebærer at den foreslåtte innsparingen reverseres, samtidig som inntekter fra parkeringsavgift opprettholdes der tiltaket faktisk lar seg gjennomføre.

Styringsflertallet følger kommunedirektørens vurderinger om ny ishall. Samtidig anerkjenner vi at det på kort og mellomlang sikt er behov for investeringer i dagens anlegg. Vi vil understreke at attraktive prosjekter som kan kombinere arena og isflater vil være positivt for både byutvikling og idrettslivet i Sarpsborg. Styringsflertallet vil derfor prioritere dialog med Sparta, idretten og næringslivet for å bidra aktivt i kvalifiseringen av framtidige initiativ.

Prioriterte prosjekter - verbalforslag

- **Regulering av el-sparkesykler**
- **Salg av eiendommer som ikke brukes til formålet**
- **Skilting av parkeringsplasser**
- **Forskjønning av innfartsårer til sentrum**

Økonomiplantiltak

T1 – Ansattparkering

Økte inntekter som følge av parkeringsavgift ved alle kommunens lokaler reduseres til kun å gjelde for Tune og Skjeberg administrasjonsbygg.

T2 – Sarpsborg stadion, videreføring av omstillingsprosjekt

Videreføring av tiltak for 2025, fordi prosjektet om fremtidig eier- og driftsform ikke er ferdigstilt.

Iverksette et felles initiativ med Sarpsborg 08 med mål om å optimalisere driften av stadion ved å redusere driftskostnader som kommunal virksomhet i den sammenhengen er optimal, eller om andre drifts- og eierskapsformer kan bidra til å gi en mer effektiv drift og økt potensiale for utvikling.

Underveismelding fremmes for formannskapet vinteren/våren 2026.

T3 – Vaskeritjenestene

Kommunedirektøren bes opprette en sak som ser på muligheter for samarbeid med Fredrikstad tilknyttet vaskeritjenester, eventuelt kjøp av tjenester.

Investeringer på vaskeriet utsettes i påvente av dette.

Sak fremmes for formannskapet våren 2026.

T4 – Salg av Guslundåsen barnehage og Holleby skole

Kommunedirektøren får i oppdrag å selge Guslundåsen barnehage og Holleby skole. Den foreslåtte økningen av FDV reverseres.

Kommuneområde fellesfunksjoner

Rammen for kommuneområdet reduseres med 2,5 millioner kroner i 2026, og totalt 3 millioner kroner i perioden sett opp mot kommunedirektørens forslag.

Styringsflertallet ønsker en organisasjonsstruktur som sikrer effektiv og sømløs oppgaveløsning på tvers av hele kommunen. Sterke og godt organiserte fellesfunksjoner er avgjørende for å skape gode samarbeidsflater og legge til rette for enhetlig og effektiv styring. Ved å fokusere på samhandling og klare grensesnitt mellom kommuneområdene, bygger vi en fremtidsrettet organisasjon som leverer tjenester med høy kvalitet – effektivt, økonomisk og til nytte for alle.

Kommunen er i gang med det som nok er den største omstillingen av virksomheten noensinne. Endret demografi kombinert med trange økonomiske rammer utfordrer hvordan vi velger å organisere våre tjenesteleveranser, samt at det for fremtiden vil bli et større behov for tjenester i eldreomsorgen. Styringsflertallet har som mål å løse flere av våre oppgaver i samarbeid med næringsliv, ideelle- og frivillige organisasjoner, samt i samarbeid med andre kommuner.

En slik dreining av tjenesteleveransene krever styrket omstillingsevne i organisasjonen og blant ansatte. Vi ønsker derfor i 2026 å styrke kommunens egne insentiver til omplassering av overtallige ansatte. Kommunens særskilte treårige stillingsvern for ansatte vil bli vurdert avviklet i 2026.

Økonomiplantiltak

F1 – Utgifter til omstilling

Budsjettmidler til omstilling og overtallighet i fellesfunksjoner fordeles tilbake til de øvrige kommuneområdene i løpet av 1. tertial 2026. Det forventes at dette øker kommunens insentiver til innplassering av ansatte i ordinære stillinger raskere enn ved dagens praksis.

Med dette som bakgrunn reverseres den foreslåtte økningen av midler til omstilling.

Kommunedirektør

Det gjøres ingen endringer av rammen sett opp mot kommunedirektørens forslag, men det gjøres en omdisponering/presisering av midler.

Sarpsborg kommune vil fremover være i kontinuerlig omstilling, for å sikre at de økonomiske rammene og arbeidskraftressursene som er tilgjengelig blir brukt mest mulig effektivt for innbyggerne og lokalsamfunnet. Spesielt store endringer i demografien blant innbyggerne vil i årene framover vil kreve enda mer av oss. Det er nødvendig med store, gjennomgripende endringer i hvordan vi tilbyr tjenester, bruker arbeidskraft og kompetanse og samarbeider med andre.

For å forberede og støtte denne omstillingen har det vært en prioritere for styringsflertallet å styrke samarbeidet med næringslivet, frivilligheten og andre kommuner. Gjennom samarbeidet med spesielt Fredrikstad ser vi stort potensial for mer effektiv bruk av våre ressurser, samt endringer i tjenestene til det beste for innbyggerne. Kjøkkensamarbeidet er et godt eksempel på dette, hvor både kommunen får en mer effektiv drift samtidig som en innbygger sparer inntil 10.000 kroner per år.

Styringsflertallet har som uttalt målsetning å ta alle samfunnets gode krefter i bruk når våre oppgaver skal løses. Derfor ønsker vi nå å intensivere arbeidet med å inkludere næringsliv og andre organisasjoner i vår oppgaveløsningen gjennom konkurranseutsetting av våre tjenester, samt se på muligheten for å gjennomføre flere av våre store investeringer i bygg/eiendom som et Offentlig-Privat-Samarbeid (OPS). Kommunedirektøren vil derfor få i oppdrag å utrede mulige områder egnet for konkurranseutsetting og/eller OPS.

KOSTRA-analyser av funksjonene knytte til administrasjon, styring og fellesutgifter viser at Sarpsborg kommune drifter noe dyrere enn sammenlignbare kommuner. Samtidig vet vi at det er ulik praksis i kommune-Norge for hvordan man fordeler og regnskapsfører kostnader til administrasjon og fellesutgifter, som kan gi store utslag og være en vesentlig feilkilde for å sammenligne med andre. Styringsflertallet ønsker derfor en nærmere gjennomgang av dette området for å sikre at vi er optimalt organisert og for å identifisere tiltak som kan både redusere kostnad og øke tjenestekvalitet.

Prioriterte prosjekter – verbalforslag

- Kartlegging av mulige områder for konkurranseutsetting og/eller OPS
- Analyse av kostnader til administrasjon, styring og fellesutgifter

Økonomiplantiltak

K1 – Fast arrangementstilskudd til iSarpsborg

Midler satt av til Pride omdisponeres som fast arrangementstilskudd til iSarpsborg.

Vedlegg 1a - Endringer til kommunedirektørens innstilling

Økte /reduserte driftskostnader per kommuneområde	2026	2027	2028	2029
<i>Oppvekst</i>				
Ikke redusere skolenes ramme	16 000			
Total oppvekst	16 000			
<i>Fellesfunksjoner</i>				
Redusere økte utgifter til omstilling	-2 500	-500		
Totalt fellesfunksjoner	-2 500	-500		
<i>Teknisk</i>				
Ikke innføre generell ansattparkering	2 700	3 600	3 600	3 600
Innføre ansattparkering på Tune og Skjeberg administrasjonsbygg	-700	-900	-900	-900
Sarpsborg stadion, videreføring av omstillingsprosjekt	1 000			
Bortfall av skjøtsel, Holleby skole	-200	-200	-200	-200
Bortfall av FDV-kostnader, Holleby skole	-150	-300	-300	-300
Bortfall av FDV-kostnader, Gustlundåsen barnehage	-200	-400	-400	-400
Total teknisk	2 450	1 800	1 800	1 800
<i>Kommunedirektøren</i>				
Fast tilskudd til Pride	-100	-100	-100	-100
Arrangementstilskudd til iSarpsborg	100	100	100	100
Total kommunedirektøren	0	0	0	0
<i>Andre</i>				
Helse og velferd	0	0	0	0
Oppvekst	16 000	0	0	0
Samfunn	0	0	0	0
Fellesfunksjoner	-2 500	-500	0	0
Teknisk	2 450	1 800	1 800	1 800
Kommunedirektøren	0	0	0	0
Total	15 950	1 300	1 800	1 800
<i>Økte inntekter, bruk av fond</i>				
Bruk av fond / redusert avsetning	-15 724	-1 300	-1 800	-1 800
Økt/reduert rente	-126	0	0	0
Økt/reduert avdrag	-100	0	0	0
Total	-15 950	-1 300	-1 800	-1 800
Netto	0	0	0	0

Investeringer	2026	2027	2028	2029
Avvente investering, biler og maskiner, vaskeri	-1 000			
Avvente investering, utskifting av maskiner og utstyr	-1 000			
Avvente investering, RFID-merking av tøy, vaskeri	-1 000			
Sum investering	-3 000			

Finansiering av investeringer				
Økt/reduert låneopptak	2 520			
Økt/reduert mva kompensasjon	480			
Tilskudd				
Sum finansiering	3 000			

Vedlegg 1b – Endringer til formannskapetets innstilling, etter offentliggjøring

Økt rammetilskudd fra staten tas inn i budsjett som styrking av inntektssiden, utover det fremmes det ingen endringer til formannskapetets vedtak.

Totalt for kommuneområdene, vedtatt i formannskapet	2026	2027	2028	2029
Helse og velferd	0	0	0	0
Oppvekst	16 000	0	0	0
Samfunn	0	0	0	0
Fellesfunksjoner	-2 500	-500	0	0
Teknisk	2 450	1 800	1 800	1 800
Kommunedirektøren	0	0	0	0
Total	15 950	1 300	1 800	1 800

Økte inntekter, bruk av fond	2026	2027	2028	2029
Økt rammetilskudd etter vedtatt statsbudsjett	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000

Vedlegg 2 – Verbalforslag og bestillinger, oppstart av tiltak

1. Helseressurs

Kommunedirektøren bes vurdere en modell der elever på ungdomsskolen og videregående kan engasjeres som helseressurser på kvelder og helger i helse- og omsorgstjenestene. Det skal samtidig vurderes å benytte eksterne tilbydere av denne tjenesten. Ordningen skal ha klare rammer og ikke omfatte pleie, men bidra med praktiske oppgaver og sosiale aktiviteter for brukerne. Erfaringene fra sommerens lekeressursordning i barnehagene legges til grunn.

Sak fremmes for hovedutvalg for velferd og folkehelse våren 2026.

2. Gjennomgang av satser og praktisering av økonomisk sosialhjelp

Kommunedirektøren bes gjennomføre en helhetlig gjennomgang av satser og innretning for økonomisk sosialhjelp i Sarpsborg. Gjennomgangen skal belyse om dagens praksis er treffsikker, tydelig og i tråd med målet om å styrke arbeidsdeltakelse og selvforsørgelse. Utredningen skal også inkludere en vurdering av hvordan vår praktisering harmoniserer med nærliggende kommuner.

Saken legges frem for hovedutvalg velferd og folkehelse våren 2026.

3. Samarbeid NAV – kommune

Kommunedirektøren får oppdrag å etablere et helhetlig og forpliktende samarbeid med NAV for å styrke arbeidsinkludering. Det forventes at kommunen selv går foran som arbeidsgiver, og at NAV sine virkemidler tas aktivt i bruk. Det skal utarbeides en plan med tydelige mål, som inkluderer samarbeid med relevante aktører, Nettverk for bærekraftig rekruttering, og nødvendig oppfølging for å sikre ønsket effekt.

Hovedutvalg for velferd og folkehelse orienteres om arbeidet.

4. Elevtjenesten

Det opprettes en sak som utreder hvordan det kan etableres en strukturert og helhetlig elevtjeneste ved kommunens grunnskoler. Elevtjenesten skal ha et forebyggende og ikke-behandlende fokus, og i størst mulig grad benytte allerede eksisterende fagressurser i kommunen. Målet er å styrke laget rundt læreren og bidra til et trygt og inkluderende skolemiljø.

Saken skal belyse hvordan ulike tjenester og fagmiljøer kan samhandle mer systematisk på skolene, og hvordan ressursene kan organiseres på en måte som gir god støtte til både elever og ansatte. Det skal også ses på om andre ordninger som Skolelos, kan være aktuelle.

Sak fremmes for hovedutvalg for kultur og oppvekst våren 2026.

5. Initiere et vertskommunesamarbeid med Sykehuset Østfold Kalnes

Ta initiativ til et vertskommunesamarbeid mellom Sarpsborg kommune og Sykehuset Østfold Kalnes med mål om å styrke koordinering og samhandling, samt tydeliggjøre sykehusets og kommunens felles målsetninger og interesser i samfunnsutviklingen.

Sarpsborg kommune må i større grad utnytte sin posisjon som vertskommune for sykehuset, til beste for både kommunen, sykehuset og ansatte. Sykehuset er kommunens desidert største arbeidsplass og en betydelig interessant og drivkraft i samfunnsutviklingen.

Det fremmes sak til politisk behandling i løpet av 2026.

6. Satsing på attraktive eneboligtomter

Kommunedirektøren utarbeider en status på tilgjengelige og planlagte private og kommunale områder med eneboligtomter, samt fremdrift og estimert ferdigstilling av planinitiativ og pågående reguleringer. Det bes også om en vurdering av potensialet for eneboligtomter i pågående kommunale og private prosjekter, og fremtidige muligheter innenfor arealplanen.

Status, fremdrift, potensiale og fremtidige muligheter legges frem for hovedutvalg plan, miljø og teknikk, samt formannskap.

7. Fremtidige rammer for god byutvikling

Vurdere om dagens innretning av arbeidet med byutvikling og prosjekter bidrar til ønsket fremdrift og måloppnåelse, og foreslå nødvendige endringer. Vurderingen skal baseres på en kartlegging av dagens rammer, de ulike aktørenes roller og pågående prosjekter i arbeidet med by- og sentrumsutvikling.

Sarpsborg har store utviklingsmuligheter, både i sentrum og i kommunens øvrige områder. For å lykkes med attraktiv og bærekraftig byutvikling er det avgjørende at kommunen og lokalsamfunnet er innrettet på en måte som fremmer samarbeid og fremdrift, og at ansvarsfordelingen er tydelig.

Det opprettes en saksordførersak for dette arbeidet, som starter opp i 2026.

8. Utvikling av midlertidig aktivitet på Maxbo-tomta

Kommunedirektøren vurderer om Sarpsborg kommune, i samarbeid med Idrettsrådet og andre relevante aktører, kan medvirke til etablering og drift av et aktivitetssenter i de tidligere MAXBO-lokalene, dersom eier av lokalene ønsker dette.

Vurderingene legges frem for hovedutvalg for kultur og oppvekst.

9. Åpen hall

Det utredes et lavterskeltilbud etter modell av *Åpen Hall* i Jessheim, der en av kommunens idrettshaller holdes åpen på utvalgte fredager i høst- og vårsesongen, kl. 18–21. Tilbudet rettes mot ungdom mellom 13 og 19 år og skal være gratis å delta på. Målsettingen er å skape et trygt, uformelt og inkluderende møtepunkt for ungdom, med aktivitet og fellesskap i sentrum.

Saken skal beskrive:

- samarbeid med Sarpsborg idrettsråd og lokale idrettslag
- mulighet for at idrettslag kan presentere sine aktiviteter
- behov for enklere utstyr og bemanning
- estimert kostnad og forslag til finansiering

Saken legges frem for hovedutvalg kultur og oppvekst i løpet av 2026.

10. Frivillighetens hus

Det bes utredet hvordan Sarpsborg kommune kan etablere et Frivillighetens Hus, et felles lokale der frivillige lag og organisasjoner kan leie kontorplass og benytte møterom.

Utredningen skal se på muligheten for at kommunen stiller med bygg og dekker faste driftskostnader, mens organisasjonene selv står for den daglige driften gjennom et styre eller felles driftsorgan.

Det skal også vurderes hvilke eksisterende kommunale bygg som kan egne seg til formålet, og hvordan bruken av disse kan optimaliseres til fordel for frivilligheten.

Sak fremmes for hovedutvalg for kultur og oppvekst.

11. Turistbyen Sarpsborg – aktuelle områder for etablering av badstu

Kommunedirektøren bes kartlegge aktuelle områder for etablering av badstuanlegg innenfor gjeldende areal- og kystsoneplan. Det bes samtidig om en vurdering av hvordan slike anlegg kan defineres og kategoriseres på en måte som forenkler og tydeliggjør saksbehandlingen, slik at etablering av badstuanlegg blir enklere.

Saken legges frem for hovedutvalg for plan, miljø og teknikk våren 2026.

12. Turistbyen Sarpsborg – aktuelle områder for midlertidig og permanente bobilparkeringer

Kommunedirektøren bes utrede aktuelle områder for både midlertidige og permanente bobilparkeringer i Sarpsborg, samt hvordan dette eventuelt kan organiseres kommunal eller privat regi. Formålet er å legge til rette for økt tilstrømming av besøkende og styrke Sarpsborg som attraktiv turistby.

Vurderingen legges frem for hovedutvalg for plan, miljø og teknikk våren 2026.

13. Regulering av el-sparkesykler

Kommunedirektøren bes vurdere tiltak for å bedre trygghet, fremkommelighet og bymiljø i Sarpsborg sentrum knyttet til bruk og parkering av el-sparkesykler.

Med utgangspunkt i «Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn» og i dialog med utleieselskaper skal det vurderes ulike tiltak som kan bidra til økt sikkerhet og ryddighet, herunder tydeligere fartsgrenser, tilrettelagte parkeringsområder, bedre håndheving av regelverket, samt muligheten for å innføre forbud mot bruk av el-sparkesykler og/eller sykler i gågata og på torget.

Saken fremmes for hovedutvalg for plan, miljø og teknikk våren 2026.

14. Salg av eiendommer som ikke brukes til formålet

Kommunedirektøren bes gjennomgå kommunens eiendomsportefølje, med særlig vekt på bygg og eiendommer som i dag ikke har daglig drift eller aktiv bruk. Det bes om en vurdering av hvilke eiendommer som kan avhendes, samt en plan for gjennomføring av eventuelle salg.

Vurderingen legges frem for formannskapet høsten 2026.

15. Skilting av parkeringsplasser

Kommunedirektøren bes vurdere behov og muligheter for bedre skilting ved innfartsårene til sentrum, som viser vei til parkeringsplassene på Sirkustomta, Borregaardsbakken og No3. Vurderingen skal omfatte plassering, utforming og eventuelle kostnader, med mål om å gjøre det enklere for besøkende å finne tilgjengelig parkering i sentrum.

Vurderingen legges frem for formannskapet.

16. Forskjønning av innfartsårer til sentrum

Utrede muligheter for forskjønning av innfartsårer til sentrum, med beplantning og vedlikehold av grøntområder. Det vurderes om skjøtsel av disse områdene kan ses i sammenheng med klipping av private gressbaner, dersom dette settes ut til ekstern aktør.

Sak fremmes til politisk behandling i løpet av 2026.

17. Kartlegging av mulige områder for konkurranseutsetting og/eller OPS

Kommunedirektøren bes gjennomføre en overordnet vurdering av hvor konkurranseutsetting av tjenester, og eventuelt OPS-modeller for bygg og eiendom, kan være hensiktsmessig for Sarpsborg kommune.

Formålet er å avklare om slike modeller kan gi bedre kvalitet, lavere kostnader og mer effektiv drift. For aktuelle tjenesteområder skal det gjøres en enkel vurdering av kostnads- og effektiviseringspotensial, ulike risiko, samt mulige organisasjons- og samfunnshensyn. For bygg/eiendomsprosjekter skal det vurderes om OPS kan gi dokumenterbare livsløpsgevinster, bedre vedlikehold og tydelig risikofordeling sammenliknet med tradisjonell gjennomføring.

Saken legges frem for formannskapet i forkant av behandlingen av drifts- og investeringsanalysen.

18. Analyse av kostnader til administrasjon, styring og fellesutgifter

Kommunedirektøren bes gjennomføre en analyse av kommunens samlede kostnader til administrasjon, og vurdere om ressursbruken er organisert og disponert på en hensiktsmessig måte. Formålet er å styrke kunnskapsgrunnlaget og sikre at kommunen har en effektiv administrativ drift.

Analysen legges frem for formannskapet i forkant, eller som en del av, behandlingen av drifts- og investeringsanalysen.